

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 26. Committere peccata, non confiteri, pudeat. Optimus Confeßarius B. Ludouicus Bertrandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

peccaveris: deinde coram sacerdotibus, vociferare peccata confiteri. Quod hoc patet mihi, nisi illa praeceptis publice divulganda? Nequaquam, sed comperto habes, explicitè tua crimina esse detegenda. non multatando dentibus, sed quasi clamorosis apertis: hac voce conruet mortis ille peccati, mortis ille malitiae, Dominoque anima sacra consecrabitur.

Seraphici S. Francisci narrat, Seraphicus eius filius D. Bonaventura centuram omnino mirabilem. Morabatur quidam in conventu Religiosus, ex hominum opinione spiritu fervens, in oratione continuus, silentio taciturnus, mente semper ut extaticus de quo sic D. Bonaventura. *Converserat non verbis, sed nutibus confiteri.* Accurrit Seraphicus Pater, quem omnes deum Religiosi ad mentis eum alacritatem excitantes gaudent in Domino, qui filium ibidem habere sanctissimum, orationi vi mentis semper intentum, potius motum quam taciturnum, qui ut verbis parceret, peccata in confessione signis ac nutibus indicabat. O filij desideratissimi, replicat Seraphicus Pater, num istum mihi commendatis? Num signa feris ea probitas, confessione, signis, nutibus, & non evidenter, distincteque peccata promulgare? Hoc ego perditionis augur indicium, & a diabolo cenleo circumventum: *Sinite, fratres, ne mihi in hoc diabolo signa laudatis. In veritate sciatis: quia diabolica sententia est, & deceptio fraudulenta.* Durus est hic sermo, murmurant fratres, & quis potest eum audire? *Durè acceperunt & vaticinium probavit eventus: in Apostasiam namque delapsus, cruciatu vitam finit decessando.*

§. 26. Committere peccata, non confiteri, pudeat. Optimus Confessorum B. Ludovicus Bertrandus.

67 **G**raue mihi obijcies pondus est peccatorum confessio, quis illud ferat facie ad faciem homini sua revelare peccata, qui te bonum, honestumque esse iudicabat hoc sine confessione vel maxima fieri non est possibile: pudore corrigit vultus, & rubore genae maculantur. Ut his respondeat discursus habuit D. Chrysof. amplissimos. Primus, quem iteque reperi, hic est. Hinc tibi parebit, quam bene suo te eum diabolus fungatur munere, nomenque exprimat: *Extorrensans*, qui cuncta visque suis evellit cardinibus, terminisque diffingit. Duo sunt

peccatum, & poenitentia, vnuquodque horum suos habet socios individuos: Peccatum aurtos habet sibi comites pudorem & confusionem: poenitentia fiducia & secretitatem. Nihil peccato ipso pudore naturalius. Exemplum est ipse Gen. 3. sume primævis parentibus quos Deij puduit videre presentiam volueruntque se abscondere solitarij: quas non viis David ingreditur, quem non movet lapidem quo comegatur suum cum Bethsabea adulterium. *Qui ut eam ex se concepisse certus intellexit, quas non ambages quaesivit quibus seclus dissimularet, sic etiam ut integrum discrimini libere exponeret exercitum? Saul animo eadem Davidis concepit. quo facilius eum intrinere, qui sibi seruebat amittere postmodum militi tribuit. quas non struere in sidias, manibus tradens Philistinorum occidendum, se ipse reus sanguinis quateretur, natusque suas, ut credebatur, servaret innoxias. Quibus non vulpinis fraudibus vititur Herodes, quem Christus optima ratione vulpe agnominat: *Dicite vulpi illi.* Quibus omnibus persuaderet, se invito Baptistam suo gladio corripisse Regalem instruit cenam, tripudia disponit, singit iuramenta, & se tanti viri occasum dolere contestatur. Regia hi omnes erant dignitate sublimes, qui superiorum non timebant supplicia, nec illa formidine poenae terrii componebant, sed pudore naturali peccati comite confusi: cum enim Saul & Herodes hominum essent, quos mundus vidit flagitiosissimi: taha credi ab ipsis patata facinora, confundebantur.*

Hinc illa parentum nostrorum fatuita, qui post praecepti transgressionem audientes Dei vocem, ipsos vltro convenientis, ad arbrium vmbas abscondendi confugerunt: *Cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiam, abscondit se Adam & vxor eius a facie Domini Dei in medio ligni paradisi.* D. Chr. Quid agitis o mente fatui quærit D. Chryf. quâ ratione vos ipsos ab oculis illius abscondere praesumitis cui ipselice abditissime luce p. tem meridiana clarus: *Nihil est invisibile in conspectu eius.* *Ne mireris delecte,* (respondet D. Chryf. flo.) *Hebr. e. 4. talis enim peccantium consuetudo est, ut tametsi oculari non possint, oculis tamen velis & Hudeat.* Ex hac doctrinâ a iam declarat D. Chryfost. autem interrogacionem. Cur enim adeo placeat peccatoribus peccatum, & seipsum pro illius voluptate committunt diuitias exponant, vitam, ipsius tamen peccati tunc, & nolunt nomine insigniri, cuius voluptate delectantur? si tibi placeat adulterium, cur te adulteratores vocari stomaeharis? quoniam in illum irriterant.

D. CHR.

tatus excandescis, qui te vocauerit scortatoris. Si tuum hoc omne studium, omnia fraudibus agere, cur te vocari deceptorum indignaris? Profero tibi verba Chrysostomi: *Cur qui mala commisit se gaudent, malorum nomine nominari fugiunt? Est homo machus, & vocari machus refugit. Obliscat sane flagitium, quod commisit. & tamen ipsius rei nomen auces offendit, si bonum existimas peccatum, quare nomen refugis peccati: si modesto dixeris modestum, si iusto dixeris iustum non irasitur. Ratio hæc est, inquit D. Chrysost. quia ira sibi conexam habent peccata confusionem, vt etiam ille qui magis eo delectatur, magnique illud facit, de eo confundatur, Natulis igitur, & propria peccato confusio.*

III. Peccato naturalia sunt pudor & confusio.

Pariter cognata est fiducia securitatisque penitentia, quia Dei verbo iuratur qui nec mentiri, nec fallere potest, quid agit diabolus? Hoc inuerit, & peccato fiduciam dat, & securitatem, penitentia verò confusionem, pudoremque constituit. Quando te pellicit ad peccatum, quam tibi non offert securitatem, quam tibi non certissimè pollicetur, cognoscendum illud fore nemini nullum id nosciturum? postmodum te posse damnà reparare? planè creda, tibi superesse tempus, salutis facillè inueniri remedium. His allectus, perpende, quantà peccatum committas securitate. Dum verò proximat hora confessionis, quas tibi non suggerit rationes? in tuum verti dedecus, notam infamiam, rem plenam esse confusionis tua. te dicere peccata, i la protinus igitur oranti, sic vt videatur hoc in te Spiritus S. axiona verificari: *Suauis est homini panis mendacij, & postea implebitur os eius calculo.* Enigmati simile est: comedit quis panem mendacij & postea os eius impletur calculo, vt loqui non sit ei possibile. vobis o Domine, vobis o dominà, tale quid accidit ænigma: peccatum magnà cum delectatione comeditis, postmodum os calculo repletur, sic vt verba depromere confessionis, minime possitis. Hoc proprium est diabolo stratagemata. Loquatur pro nobis D. Chrysost. *duo sunt peccatum & penitentia. peccatum vulnus, penitentia medicina, sed peccatum pudorem habet, penitentia autem fiducia possidet. Attende ne ordinè turbes & utilitatè perdas. Hoc opus diaboli. Peccatum inquit Hom. de virtut. & vitijs) confusionem habet, penitentia fiduciam, sed Satanas inuertit ordinem, deditque confusionem penitentia, fiduciam verò peccato.*

Pro. 10. 17.

D. CHR.

Hom. 3. de penit.

Tom. 5.

68. IV. Non te

Secundum D. Chrysost. proponimus argumentum. Cuius te pudet, num peccati confessionis, in tui salutem & criminis indulgentiam? Non te puduit peccatum committere, quo damnabitur, & illud te pudebit modo confiteri, quo saluaberis? Cum nihil tibi obfuerit, quo minus ne scaldas adeo, plebique scandalosas patras immunditias, cum illis quos probè nosti, inuenit ne obstaculum easdem in angulo scortum Dei nostri ministro sub sigillo coisi endi? Eleganter igitur D. Chrysost. *Carpitur quis a siderijs de m. retrice, sequitur scortum, capimus sequitur locum, nequaquam erubescens, meretricem complectitur, numquam tibi pudor. Egreditur inde, cum peccatum consummauerit, atque vt penitentia pudore tenetur, Misere & infelix: cum meretricem complectebaris, non te puduit: eum ad penitentiam venisti, pudor confunderis? Rem cum facis non erubescis, erubescis cum penitente. & confiteri debes peccata verbo? Diaboli hac astutia est, &c. Item: Quid horres fati, item, quid liberer & propè commisit? Cur confundere dicere, quod non confusus es perpetrare? Cur vereri peccata? Dno iudicare, quod non veritus es ipso presente committere? Nūquid eum putas admittit nescire? Pater est confiteri nolle, quod legem contemneret. Vtius est Dei offensam non satisfactione placare, quàm peccando Dei bonitati offendere. Cōnectamus huic suis conceptibus iucundū D. Ber. *Cur te pudet peccatum tuū D. dico dicere quod nō puduit facere? Au: cur erubescis, Dico in se confiteri, cuius oculis non potes abscondit quod si forte pudor est tibi vni homini & peccatori, peccatum tuum exponere, quid futurus es in die iudicij, vbi omnibus exposta tua conscientia patebit? Coram quo dicere confunderis, coram homine tui simili? vel bonus est aut nequam. Si nequam non illi sunt noua, quæ confitens peccata. Si bonus, tibi compatiatur, teque non iam vt malum, vel perditum, sed vt qui cum bonis sis, & amicis Dei, considerabit.**

te puduit peccatum committere, quo damnabitur, & illud te pudebit modo confiteri, quo saluaberis? Cum nihil tibi obfuerit, quo minus ne scaldas adeo, plebique scandalosas patras immunditias, cum illis quos probè nosti, inuenit ne obstaculum easdem in angulo scortum Dei nostri ministro sub sigillo coisi endi? Eleganter igitur D. Chrysost. *Carpitur quis a siderijs de m. retrice, sequitur scortum, capimus sequitur locum, nequaquam erubescens, meretricem complectitur, numquam tibi pudor. Egreditur inde, cum peccatum consummauerit, atque vt penitentia pudore tenetur, Misere & infelix: cum meretricem complectebaris, non te puduit: eum ad penitentiam venisti, pudor confunderis? Rem cum facis non erubescis, erubescis cum penitente. & confiteri debes peccata verbo? Diaboli hac astutia est, &c. Item: Quid horres fati, item, quid liberer & propè commisit? Cur confundere dicere, quod non confusus es perpetrare? Cur vereri peccata? Dno iudicare, quod non veritus es ipso presente committere? Nūquid eum putas admittit nescire? Pater est confiteri nolle, quod legem contemneret. Vtius est Dei offensam non satisfactione placare, quàm peccando Dei bonitati offendere. Cōnectamus huic suis conceptibus iucundū D. Ber. *Cur te pudet peccatum tuū D. dico dicere quod nō puduit facere? Au: cur erubescis, Dico in se confiteri, cuius oculis non potes abscondit quod si forte pudor est tibi vni homini & peccatori, peccatum tuum exponere, quid futurus es in die iudicij, vbi omnibus exposta tua conscientia patebit? Coram quo dicere confunderis, coram homine tui simili? vel bonus est aut nequam. Si nequam non illi sunt noua, quæ confitens peccata. Si bonus, tibi compatiatur, teque non iam vt malum, vel perditum, sed vt qui cum bonis sis, & amicis Dei, considerabit.**

Narrauit olim mihi Beatus P. Fr. Ludouicus Bertandus, (& mihi magno adscribo beneficio, illum mihi fuisse Magistrū Nouitiorum in ceteri, sanctoque conuentu Fratrum Prædicatorū Valentia) accessit pedes eius quadam persona religiosus, taurorumque criminū faciebatur exomologesin, vt ad quodque crimen, cuius se reā fatebatur, attentius Confessarium, imiteretur: credebatur enim eum gestus quosdam non vulgares editurum. Peracta verò confessione, vt eum vidit serena facie, & minime turbatum; Pater mihi, inquit, hic sit meæ confessionis epilogus, quod te peiorem me iudicem esse peccatore n: si namque talis non esses, quomodo potuisses, tam exhorret da pacatus audire flagitia, sed nec minimum dare signum commotious, n. otumve stomachabundum? te similibus affectum laxa: n. que

gre cenfeo facinoribus. Cui vis sanctus. Fili mi, me longe te peiorem esse confiteor, imo primū mundi peccatorem, tamen Dei gratiā, nullius horum, quæ mihi confessus es, criminum me mordeat conscientia, nihilominus audiui te trāquillus, & sedatus; dum enim me convenisti crimina confessurus, iam te non attendi ut hominem, qui illa comprobes, ames, aut velis parare, aut in illis perseverare contumax, sed velut virum, qui bellum illis indicat, eaque penitent detestetur. Licet autem me, talia à te commissa fuisse pœniteat; delectat tamen videre, eodem à te repudiari, ut hostes infensissimos odios haberi, ad vitæ fugem temet te conuertere meliorem; consilia capere saniora. Noui verò, quòd si Deus me suā non proteisset gratiā, multò te deliquissem grauiora. Opportunè scribuntur hic Spiritus S. Consilia: Pro anima tua ne confundaris dicere verum: est enim confusio ad aducens peccatum, & est confusio adducens gloriam & gratiam.

§. 27. In Beelzebub eicit dæmonia. Hoc Iudæorum iudicium, pectoris prodit; eorum malitiam. Aspidum ovis comparantur D. Cypriani attexitur argumentum.

Quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebub principe dæmoniorum eicit dæmonia. Multa simul coaccuamus, eò quòd prædictis diuini in hoc sumus. In enim igitur imponemus, si peruersam prius Iudæorum malitiam, & efficacem impudentiam appenderimus: quæ eorum adeò pectora tumebant, ut qui ex miraculo; saltem colligere, & credere debuissent Christi sanctitatem, & eum ut amicū Dei reuereri, eundem ut dæmoniacū, & satanæ confederatōrē accūsabant. Censet Spiritus S. grauiorem pectoris inuentioni nō posse malitiam, quā alteri ex bonis actiū parate calumnias. Bona in mala conuertens insidatur, & in electis imponet maculam. Ex Græco-textu legitur alij: In laudabilibus, ponet maculam. Non potest te quipiam iniuria contristare acerbiori, quā si quod agis optimè, factum esse calumnetur pessimè, si que detrahat piis operibus quibus summam apud omnes laudem merebaris. Hanc Christus præscribit tutissimam regulam, quòd cum homo comparatur arbori, ex fructibus sit agnoscendus: ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non potest arbor bona malos fructus facere. Nulla suspexit tibi ratio, bonam iudicandā ar-

borem, quæ mortiferos malosque proferat fructus, sed nec malam, quæ coram omnium oculis pomis formosior bonis, & sapidis maturisque grauida fecundatur. His licet suppositis, hortatur tamen nos ita Christus nostrum suspendamus iudicium; ne proximum præpropere condemnemus, sic ut omnino præceperit, neminem iudicemus, si diuini nolimus iudicij incurtere sententiam: *Nolite iudicare, & non iudicabimini, Luc. 6. 37.* nolite condemnare, & non conden. nabimini. Iudices Christus non alloquitur, præpositos nō tangit, nec quando facinus est omnium ore, & calumcululo nequissimum, sed quando talia facta sunt, quæ licet mala videantur, attamen admittunt excusationem, siue bonæ intentionis, siue particularium prætextum circumstantiarum, ut D. Lib. 2. de August. docet, hæc quoque sententia communis est sanctorum: *Quod dubia sunt in meliorem us in nō. partem interpretanda, quā declarat, probatque te ca. 28.* fatus D. Thom.

Ne præsumas (monet D. Augustin.) inquam, ut peruersum iudicare, quòd in illo talis de tempore videas opera, quæ si tua sint opinione mala pro- re. 2. 2. 9. vidus sis & cautus ne propter ea proximum 60. a. 3. & condemnes: licet enim illud quòd foris inueris, tibi peccatum esse videatur ignoras attamen intentionem, eius rationem quam habet, animam quoque dispositionem, quæ possit à peccato excusari, si non semper, nec in toto, sapias tamen, ex parte. A bono est, quòd Apostolus Paulus, ad deo sapiens, & diuina luce fulgidus, oculis perspicacibus & illuminatis, seipsum penitus inspiciciens, & nullies perferentans, non audeat tamen de seipso determinatam ferre sententiam, protestatus se hoc non tam certò posse affirmare, quin se periculo exponat erroris; proinde de se iudicium, Deo committit: *Nihil mihi conscius 1. Cor. 4. 4.* sum, sed non in hoc iustificatus sum; qui autem iudicat me, Dominus est, quæ doctrinā te instruit, quòd nec ipse securus sis propriæ index conscientie, *Quis te præter te noui intimius? quis de te præter te certius potest ferre iudicium? Quis enim hominum sit, quæ sunt hominis, nisi 1. Cor. 2.* spiritus hominis, qui in ipso est: dixerat paulo superius Apostolus Cum igitur de se homo plus 70. cæteris nouerit, nec tamen in toto & per totum infallibile possit de seipso ferre iudicium, licet sit ipse Sanctissimus Paulus, quæ tu præsumis audaciā falacem de proximo dare sententiam? Quis autem perferat, ut teipsum securum adeo facias in cogitatione tua proximi censorem, ob nescio quæ in illo visa; ut censuram feras determinatam, & resolutionem definitiuam, de hoc,